

Càcà chin cā' à cadìnùn ìy'ān nùma nacioōn dā'ā derecho yē'èn yān

dbaku

¿Á denù nī tãcā dīn nī chin cùvi denù nī chin va derecho yē'en nī, nducū chìn càcà nī chyin cùvi cùmplidō tãnducā chin yitùnèn?

Traducción:
Hilario Concepción Roque
cuicateco del centro

Chin yì nd'atà derecho yē'en ìy'ān

Ì y'ān chin snūūn nàn derechos humanos né, nd'at àyān dn'ì. Á t'ica chin nd'ì 'ènnùn nī, ù ndutí yicadinnùn nī chìn va ìy'ān chin tãndèrà yidìn ama ìndie'èn nducu yān, ù ama mozo yē'èn gobierno chin tãndèrà yidìn sna nducu ìy'ān cuàn yān vacù nī né, cucànùndi nī yē'èn san nàn CNDH:

01800 715 52000.

www.cndh.org.mx

Derecho yē'en ìy'ān gā'àn dvàcu

- Nd'ì né va derecho yē'en nichìn gua tãndèrà cùvi nducu nī cùcāvā chìn denù dìn nd'á nī ama cosa, ndicù va ntúu nàn chin ndìn dama vi'ì nī dā'ā chin nè'èn c'acādi nī nducū vi'ì, dnicù cùvi nd'ac ā cu'atnén nī.
- Gua ìy'ān chin cùvi c'acà tãn yān yē'èn nī chin ùta c'am'àn nī dvàcu yē'èn nī.
- Nàn chin ca'ān nī c'uncādi yē'èn nī né, va derecho chin cā'ān ama sa'ān chin gā'ān dvacu yū'ūn, ndicù samiyān cuèn san c'am'àn nī. Va derecho nnán nī chin c'am'àn nī tàchin yiv'achì nd'ì yē'èn chin gue'e.

CDI: 01 55 91832100

www.cdi.gob.mx

Va derecho chin ndācā cadìnùn

- Va derecho chin te gobierno yū'ūn cadìnùn dā'ā yidìn yān

Ndūcū'èn ìndie'èn né, yitùnèn chin te yān cadìnùn yē'en dā'ā chin yicà s'ún ìy'ān. Nìcù ndutí gua yīnu'acutā'àn yān yū'ūn né, cādi c'ū y'òvó ìy'ān (www.infomex.org.mx). Á chu nún yē'èn nūma naciōn, ù ndutí gua né, y'òv'ó nán IFAI.

Ndūcū'èn ìyān chìn snūūn nàn oficina yē'èn gobierno né, né'èn chin dìn ch'ó'ó yān informacìōn nàn internet ndicù ādi dū'ù ìy'ān né, cùvi tgunè yā nàn.

TELIFAI: 01 (800) 835 4324

www.ifai.org.mx

Ndicù chin cadìnùn yān yē'èn nàn estado ù yē'èn àn municipio yē'èn yān né:

www.proyectoinfomex.org.mx

Va derecho yē'èn nī chìn gua dū'uy'ān cùvi cadìnùn yān dā'ā duchì nī, ù tīi mmàcù nī

- Nducū chin dìn ch'ó'ó ama càcà né, ndācā cadìnùn nī tãcā snén chin duchì nī nán oficina yē'èn gobierno. Ndì ama oficina yē'èn gobierno né, gua cùvi dīn yān t'údú yān chin duchì nī chìn mään nún yan denù yān cin gua te yān cadìnùn nī.

Càcà chin ca'ān mìn né, cùvi dìn ch'ó'ó nī nàn cùu chin yidìn ntīyùn nducū luz (www.infomex.org.mx). Chuū né, yē'èn gobierno federal, ndicù ndutí gua yīnu'acutā'àn yān yē'èn nī né, cùvi tgunè nī nàn IFAI.

TELIFAI: 01 (800) 8354 324

www.ifai.org.mx

Chin ndācā cadìnùn nī nán estado ù nàn estado ù nàn municipio yē'èn nī né:

www.proyectoinfomex.org.mx

Cùvi dīn nī votaār ama ìy'ān chin cūnèn yān ntīyùn, mán né, t'icā cùvi ntūūn dīn yān nd'ì chin cūnèn nī

- Cùvi c'am'ān nī dū'ū chin cùch'iv'ā cùvi gobierno, ndicù t'ica cùvi gobierno, ndicù t'ica cùvi cūnèn nī ntīyùn nducu yān

- Nán chin dīn nī votaār mìn miyan c'am'ān nī dū'ū chin nè'èn nī chin cūnèn, tìn miyan né, gua dū'ū ìy'ān chin c'acà tãn yān yē'èn nī tìn, mään nún nī denù nī dū'ū chin nè'èn nī cūnèn. Á t'icā chin cā'a nī ntīyùn cūnèn ama gobierno, ù cu'acù nī sa'ān

- Sa'ān chin snūūn nán partido político né, ndi sna obligado chin te san cadìnùn tãcā snén san

- Ndì nd'at à ndí sa'ān s'ún né, t'icā va derecho chin cu'atnén cùvu gobierno

- Cùvi nùndi yē'èn ama ìy'ān ndutí chin dīn yān cu'itū nd'ì chin dīn nī votaār ìy'ān. Cuiy'áv'ì nī nàn

IFETEL: 01 (800) 433 2000
www.ife.gob.mx

Va derecho chin cùvi dama nī nducū tãnà'ān ìy'ān

- Ndì né, va derecho chin cùvi cùvidama nī nducū tãnà'ān ìy'ān chin n'ūūn nī dā'ā chin nè'èn, ù t'icā chin càcà nī dā'ā chin nè'èn nī, ù chin nè'èn t'údú nī ndùdù yē'en dā'ā chin yind'icui nī, ù chin nè'èn nī chin nè'èn nī chin cuaā ví'ì nnēé nī nducū tãnà'ān ìy'ān, ù chin cu'acutā'àn nī nàn chin yidama nī ndicù cu'inùn vedc'av'āv'ā chin va yān vacù nī, ù yē'èn vedc'av'āv'ā chin va naciōn yū'ūn.

- A nàn mìn va ntūūn derecho yē'èn nī chin ndìn dama vi'ini chìn cùndāā nī nàn partido yē'èn sa'ān político

IFETEL: 01 (800) 433 2000

www.ife.gob.mx

Va derecho chin càcà nī chin c'uncādi yē'èn nī

Ndutí tãndèrà dīn ìy'ān nducu nī né, va derecho chin càcà nī ama amparo á t'icā chin càn estado yū'ūn ù nàn canen gobierno Ying'uy'ù. Ndicù nducū amparo miyan cùvi nd'atā nī nducue'èn derecho yē'èn nī chin va, tãnducā chin gā'ān nàn leey yē'èn nūma nàn nditá Ying'uy'ù Tìn nàn v'etē n'á'an yidù chin yitechcadi nùdì 'atà yē'èn naciōn, miyan c'am'ān yān tãcā yitùnèn chin cùvi nducū derecho yē'èn s'ún ìy'ān chin v'etē nūmá nditā Ying'uy'ù